

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije obsega:

- Zakon o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije – ZSKZ (Uradni list RS, št. 10/93 z dne 24. 2. 1993),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije – ZSKZ-A (Uradni list RS, št. 1/96 z dne 12. 1. 1996),
- Popravek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije – ZSKZ-A (Uradni list RS, št. 23/96 z dne 29. 4. 1996),
- Odločbo o delni razveljavitvi petega odstavka 10. člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 109/08 z dne 19. 11. 2008),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije – ZSKZ-B (Uradni list RS, št. 8/10 z dne 5. 2. 2010),
- Zakon o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije – uradno prečiščeno besedilo – ZSKZ-UPB2 (Uradni list RS, št. 19/10 z dne 12. 3. 2010),
- Zakon o ukrepih za uravnoteženje javnih financ občin – ZUUJFO (Uradni list RS, št. 14/15 z dne 28. 2. 2015).

ZAKON **o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (ZSKZ)**

(neuradno prečiščeno besedilo št. 5)

1. člen

Ta zakon določa ustanovitev, naloge, pristojnosti, pravice in obveznosti Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

2. člen

Ustanovi se Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: sklad), ki gospodari s kmetijskimi zemljišči, kmetijami in gozdovi v lasti Republike Slovenije.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka sklad gospodari z zemljišči iz prejšnjega odstavka, ki se jim na podlagi predpisov spremeni namenska raba, do njihove odsvojitve ali prenosa upravljanja.

Gospodarjenje po tem zakonu obsega razpolaganje in upravljanje. Razpolaganje pomeni vsak prenos lastninske pravice in prenos upravljanja, zlasti pa to pomeni prodajo, odsvojitve na podlagi menjave ali drug način odplačne ali neodplačne odsvojitve. Upravljanje pomeni skrb za pravno in dejansko urejenost, investicijsko vzdrževanje, oddajanje v najem, oddajanje v zakup, dodeljevanje koncesij, obremenjevanje s stavbnimi pravicami, dajanje stvarnega premoženja v uporabo in podobno.

Sklad pridobiva v last Republike Slovenije kmetijska zemljišča, kmetije in gozdove v skladu z razvojno strategijo sklada, ki jo sprejme organ upravljanja sklada.

Sklad opravlja naloge v imenu Republike Slovenije in za njen račun.

Organi državne uprave ali osebe javnega prava, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija, ki imajo v upravljanju kmetijska zemljišča, kmetije in gozdove, ki so v lasti Republike Slovenije prešla po 11. marcu 1993 in so od tedaj v lasti Republike Slovenije in jih ne potrebujejo za izvajanje nalog, določenih z zakonom, morajo prenesti ta zemljišča v gospodarjenje sklada.

Vlada Republike Slovenije sprejme letne programe prenosov zemljišč iz prejšnjega odstavka.

Sklad lahko upravlja s kmetijskimi zemljišči, kmetijami in gozdovi, ki niso v lasti Republike Slovenije, razen če z zakonom ni določeno drugače.

3. člen

Sklad je pravna oseba in posluje v skladu s predpisi, ki veljajo za javne zavode, če ni s tem zakonom drugače določeno.

4. člen

Sklad gospodari s kmetijskimi zemljišči, kmetijami in gozdovi v lasti Republike Slovenije v skladu s sprejeto razvojno politiko Republike Slovenije, predpisi in svojimi akti ter pri tem opravlja zlasti naslednje naloge:

- skrbi za trajnostno gospodarjenje s kmetijskimi zemljišči, kmetijami in gozdovi na način, da se zasledujejo cilji prilagajanja podnebnim spremembam, ohranjanja narave in ohranjanja dobrega stanja voda;
- razpolaga in upravlja s kmetijskimi zemljišči, kmetijami in gozdovi v skladu s predpisi;
- upravlja in vodi evidenco o pravnih in stvarnih lastnostih nepremičnin, s katerimi gospodari po tem zakonu, za namene učinkovitega izvrševanja upravnih nalog sklada ter drugih organov ali organizacij po tem zakonu;
- upravlja finančna sredstva, ki jih dobi z gospodarjenjem s kmetijskimi zemljišči, kmetijami in gozdovi;
- opravlja druge naloge, ki se nanašajo na kmetijska zemljišča, kmetije in gozdove v lasti Republike Slovenije, določene v predpisih in aktih sklada.

V skladu z določbo druge alineje prejšnjega odstavka sklad odsvoji nepremičnino, s katero gospodari, v skladu s strategijo kmetijske zemljiške politike in ko je to ekonomsko utemeljeno, kar se podrobneje določi v razvojni strategiji sklada, če zakon ne prepoveduje odsvojitve nepremičnine.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka sklad ne sme odsvojiti kmetijskega zemljišča ali gozda, za katerega občina izda potrdilo, da je na zemljišču predvidena sprememba namenske rabe v stavbno zemljišče in je pobuda za spremembo namenske rabe v stavbno zemljišče uvrščena v dopolnjen osnutek občinskega prostorskega načrta.

Prepoved odsvojitve iz prejšnjega odstavka velja do uveljavitve občinskega prostorskega načrta oziroma uveljavitve sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta.

Sklad prav tako ne sme odsvojiti kmetijskega zemljišča ali gozda, če je na podlagi podatkov ministrstva, pristojnega za prostor, razvidno, da se nahaja v območju sprejetega državnega prostorskega načrta oziroma v območju državnega prostorskega načrta v pripravi.

5. člen

Organ upravljanja sklada je svet sklada, ki ima predsednika in šest članov. Predsednik in člani sveta sklada ne morejo biti osebe, za katere obstaja možnost konflikta med njihovimi zasebnimi interesi in javnimi interesi, ki jih zasleduje sklad. Za možnost konflikta iz prejšnjega stavka se šteje, če je član oziroma predsednik sveta sklada zakupnik ali najemnik zemljišč v gospodarjenju sklada, pogodbeni izvajalec del v gozdovih, s katerimi gospodari sklad.

Člane sveta sklada na predlog ministra, pristojnega za kmetijstvo, imenuje Vlada Republike Slovenije izmed predstavnikov Vlade Republike Slovenije, ministrstev, vladnih služb ali strokovnjakov s področja dejavnosti sklada, od katerih so štirje člani predstavniki ministrstva, pristojnega za kmetijstvo in gozdarstvo. Predsednika sveta sklada imenuje Vlada Republike Slovenije izmed članov sveta, ki so predstavniki ministrstva, pristojnega za kmetijstvo.

Svet sklada opravlja zlasti naslednje naloge:

- sprejema finančni načrt in program sklada s soglasjem Vlade Republike Slovenije;
- sprejema zaključni račun sklada s soglasjem Vlade Republike Slovenije;
- ima druge pravice in obveznosti, določene s statutom sklada.

6. člen

Sklad vodi in zastopa direktor sklada. Direktor sklada mora imeti najmanj visokošolsko izobrazbo druge stopnje ali njej enakovredno raven izobrazbe in najmanj pet let delovnih izkušenj. Direktorja imenuje Vlada Republike Slovenije.

7. člen (črtan)

8. člen

Sklad ima statut, ki ga sprejme svet sklada s soglasjem Vlade Republike Slovenije. Statut sklada določa zlasti:

- organizacijo sklada;
- organe sklada in njihove pristojnosti ter način odločanja;
- naloge sklada;
- način poslovanja sklada in akte, ki to podrobneje urejajo;
- pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev s posebnimi pooblastili.

9. člen

Sklad je za svoje delo odgovoren Vladi Republike Slovenije in ji o svojem delu poroča najmanj enkrat letno.

Delo sklada nadzirata ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in gozdarstvo, ter ministrstvo, pristojno za finance. Vlada Republike Slovenije najmanj enkrat letno poroča Državnemu zboru Republike Slovenije o delovanju sklada.

Sklad vodi evidenco izdanih priznanc in o njihovi višini trimesečno poroča ministrstvu, pristojnemu za finance.

10. člen

Sredstva za začetek delovanja sklada zagotovi Republika Slovenija iz proračuna Republike Slovenije.

Sredstva, ki jih sklad pridobi z gospodarjenjem s kmetijskimi zemljišči, kmetijami in gozdovi, so prihodek sklada.

Sklad lahko pridobiva sredstva za svoje delovanje tudi iz proračuna Republike Slovenije in iz drugih virov.

Sredstva sklada so namenjena za:

- vlaganja za vzdrževanje in izboljšanje proizvodne sposobnosti kmetijskih zemljišč in kmetij ter za uresničevanje in razvoj vseh funkcij gozdov;
- nakup kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov;
- stroške poslovanja sklada.

Sklad nameni presežek prihodkov nad odhodki sklada razvoju dejavnosti sklada in za pokrivanje obveznosti iz naslova odškodnin za nezmožnost uporabe kmetijskih zemljišč in gozdov v skladu z zakonom, ki ureja denacionalizacijo.

V primeru ostanka presežka prihodkov nad odhodki sklada po pokritju obveznosti iz prejšnjega odstavka, sklad, ki gospodari s kmetijskimi zemljišči in gozdovi v lasti Republike Slovenije na zavarovanih območjih, ki jih je ustanovila država, njihovim upravljavcem z namenom izvajanja načrtovanih ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti kmetijskih zemljišč in gozdov, na podlagi razdelitve sredstev med upravljavce, ki jo pripravi ministrstvo, pristojno za ohranjanje narave, nakaže 3 odstotke ostanka presežka prihodkov nad odhodki iz tega odstavka.

10.a člen

Prihodek sklada je koncesijska dajatev, ki skladu pripada na podlagi podeljenih koncesij za izkoriščanje gozdov, s katerimi gospodari sklad.

Koncesijska dajatev se določi tako, da se od letne realizacije za posekan in prodan les po tržni vrednosti na kamionski cesti, odštejejo priznani stroški izkoriščanja gozdov, ki so stroški poseka, spravila, prodaje gozdno lesnih sortimentov, stroški opravljenih varstvenih in gojitvenih del ter vseh drugih del, ki so potrebna za zagotavljanje socialne in ekološke funkcije gozdov, ter stroški gradnje in vzdrževanja gozdne infrastrukture, razen vzdrževanja gozdnih cest, ter se podrobneje določijo z uredbo Vlade Republike Slovenije.

Sklad mora prenesti občinam, v katerih ležijo gozdovi, ki so v lasti Republike Slovenije in z njimi gospodari sklad, 7 odstotkov od letne realizacije za posekan in prodan les po tržni vrednosti na kamionski cesti iz koncesijskih gozdov.

Posamezna občina, v kateri ležijo gozdovi, ki so v lasti Republike Slovenije in z njimi gospodari sklad, prejme sorazmerni del vrednosti iz prejšnjega odstavka, in sicer glede na realiziran posek (neto m³) v posamezni občini.

Vrednost iz tretjega odstavka se izplača upravičenim občinam do 30. junija tekočega leta za preteklo leto.

V proračunu občine se nakazana sredstva iz prejšnjega odstavka izkazujejo kot namenski prejemki in porabljajo kot namenski izdatki za izvajanje ukrepov za gradnjo infrastrukture lokalnega pomena v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance.

11. člen

Sklad se organizira in začne delovati v 60 dneh po uveljavitvi tega zakona.

Priprave za začetek dela sklada opravi vršilec dolžnosti direktorja sklada, ki ga imenuje Vlada Republike Slovenije.

Do začetka dela sklada opravlja njegove naloge ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in gozdarstvo.

Do začetka dela organizacije, ki bo opravljala javno gozdarsko službo, opravljajo strokovno-tehnične in druge naloge v zvezi z gozdovi za sklad gozdnogospodarske organizacije.

Do začetka dela organizacije, ki bo opravljala kmetijsko-zemljiško javno službo, opravljajo strokovno-tehnične in druge naloge v zvezi s kmetijskimi zemljišči in kmetijami za sklad ustrezni organi v občinah kot pravnih naslednicah kmetijskih zemljiških skupnosti.

12. člen

Za opravljanje operativnih del se ustanovijo območne izpostave, njihovo opravljanje pa se lahko poveri tudi drugim ustanovam oziroma skupnostim. Opredelitev operativnih del in obseg območij določi statut Sklada.

13. člen

V evidenci iz tretje alineje 4. člena tega zakona se obdelujejo naslednji osebni in drugi podatki o:

- subjektih (firma ali osebno ime, sedež ali naslov in vrsto prebivališča, matična številka poslovnega subjekta ali enotna matična številka občana (EMŠO), in davčna številka);
- nepremičninah (grafični in opisni podatki o parcelah in njihovi površini, katastrska občina, številka parcele, katastrska kultura in razred, identifikacijska oznaka v zemljiškem katastru in zemljiški knjigi, knjigovodska vrednost, ocenjena vrednost).

Sklad zbira podatke iz prejšnjega odstavka tako, da vpogleduje, prepisuje, izpisuje in v evidenco prenaša podatke iz naslednjih zbirk osebnih podatkov, javnih knjig, evidenc oziroma drugih zbirk podatkov:

- centralnega registra prebivalstva (ime in priimek, EMŠO, naslov stalnega in začasnega prebivališča);
- davčnega registra (davčna številka za subjekte iz prve alineje prejšnjega odstavka ter firmo ali ime in priimek ter sedež ali naslov subjektov iz prve alineje prejšnjega odstavka);
- zemljiškega katastra (identifikacijska oznaka parcele, meja parcele, površina, firma ali ime in priimek ter sedež ali naslov lastnika in upravljavca s hišno številko);
- katastra stavb (firma ali ime in priimek ter sedež ali naslov lastnika in upravljavca s hišno številko, identifikacijska oznaka stavbe, lega in oblika, površina, dejanska raba);
- zemljiške knjige (firma ali ime in priimek ter sedež ali naslov lastnika in upravljavca s hišno številko, lastnika in zakupnika pravic na posameznih parcelah);
- poslovnega registra Slovenije;
- zbirk podatkov Agencije Republike Slovenije za okolje;
- zbirk podatkov o vodah;
- zbirk podatkov o ekološko pomembnih območij;
- zbirk podatkov o onesnaženosti zemljišč in voda;
- zbirk podatkov o okolju, naravi in habitatih;

- zbirke podatkov o zavarovanih in drugih območjih, ki so pomembna za izvajanje ukrepov kmetijske zemljiške politike;
- zbirke podatkov iz prostorskega informacijskega sistema po predpisih o prostorskem načrtovanju;
- zbirke podatkov s področja regionalne politike;
- registra nepremičninske kulturne dediščine vključno s podatki o parcelah in lastnikih (vrsta nepremične kulturne dediščine, ime in priimek ter naslov);
- zbirke podatkov o gozdovih (identifikacijska oznaka parcele, meja parcele, površina, firma ali ime in priimek ter sedež ali naslov lastnika in upravljavca s hišno številko);
- evidence grafične enote rabe zemljišč kmetijskih gospodarstev (GERK) (firma ali ime in priimek ter sedež ali naslov uporabnika na posameznih parcelah).

Upravljavci podatkov iz prejšnjega odstavka omogočijo skladu neposreden brezplačen vpogled, prepis, izpis in prenos podatkov iz vseh zbirk podatkov iz prejšnjega odstavka ter brezplačen prenos v podatkovne baze in evidence sklada, z neposredno računalniško povezavo, če tehnične možnosti to omogočajo, ali jih brezplačno dajo na voljo v digitalni obliki oziroma jih posredujejo v pisni obliki.

Podatke, ki jih sklad upravlja v evidenci iz prvega odstavka tega člena, oziroma podatke, ki jih zbira in obdeluje na podlagi drugega odstavka tega člena, ki so osebni podatki, obdeluje sklad v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, in predpisi, ki urejajo zbirke podatkov, ki jih vodijo državni organi, javni zavodi in agencije, koncesionarji ter drugi pooblaščen organi.

Za upravljanje in vzdrževanje zbirk podatkov evidence lahko sklad uporablja tudi temeljne topografske načrte, topografske karte, pregledne karte in digitalne ortofoto načrte, ki jih upravljavci podatkov, kart in digitalnih ortofoto načrtov posredujejo skladu brezplačno, zaračunajo pa lahko neposredne materialne stroške za potrebne dodatne izvode oziroma obdelave.

Z namenom zagotavljanja javnosti pravnih poslov ter javnosti gospodarnega upravljanja premoženja sklada, sklad lahko javno objavi naslednje podatke iz evidence: firmo ali osebno ime, sedež ali naslov in vrsto prebivališča, kupca, prodajalca, zakupnika ali najemnika, koncesionarja, katastrsko občino, parcelno številko, katastrsko kulturo in razred, površino, pogodbeno vrednost za nakup oziroma prodajo in vrednost na enoto površine. Podatki o kupcih se brišejo eno leto po objavi, podatki o zakupnikih oziroma najemnikih pa eno leto po prenehanju tega razmerja.

14. člen

Kmetijska zemljišča, kmetije in gozdovi v družbeni lastnini, ki niso postali last Republike Slovenije oziroma občin po zakonu o lastninskem preoblikovanju podjetij (Uradni list RS, št. 55/92) oziroma po zakonu o zadrugah (Uradni list RS, št. 13/92), ter kmetijska zemljišča in gozdovi, ki so jih temeljne organizacije kooperantov dobile v upravljanje in razpolaganje na neodplačen način, postanejo z dnem uveljavitve tega zakona last Republike Slovenije oziroma občin in se po stanju ob uveljavitvi tega zakona prenesejo na sklad oziroma na občino.

V sklad oziroma na občino se na način, v rokih in po postopkih, določenih s tem zakonom, prenesejo tudi kmetijska zemljišča, kmetije in gozdovi, ki so postali last Republike Slovenije oziroma občin po drugih predpisih. Ta kmetijska zemljišča, kmetije in gozdovi se prenesejo na sklad oziroma na občino po stanju na dan uveljavitve teh predpisov.

Za kmetijska zemljišča in gozdove po 74. členu zakona o zadrugah, 5. členu zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij in po tem členu, se štejejo tudi nezazidana stavbna zemljišča, ki 11. 3. 1993 niso bila določena kot nezazidana stavbna zemljišča v prostorskem izvedbenem aktu po 21. členu zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85, 29/86 in Uradni list RS, št. 26/90, 18/93, 47/93 in 71/93). Del teh kmetijskih zemljišč in gozdov, ki je na dan uveljavitve tega zakona v upravljanju občin, postane z dnem uveljavitve tega zakona last občine, na območju katere leži, preostala kmetijska zemljišča in gozdovi pa z dnem uveljavitve tega zakona postanejo last Republike Slovenije.

Lastnina občine so po 5. členu zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij in po prvem odstavku tega člena kmetijska zemljišča, kmetije in gozdovi, ki ležijo na območju občine in so bili 6. aprila 1941 v lasti občine.

Sklad oziroma občina je pravni naslednik upravljalcev kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov v družbeni lastnini iz prvega in drugega odstavka tega člena v delu, ki se nanaša na prenesena kmetijska zemljišča, kmetije in gozdove.

15. člen

Vsi prihodki od gospodarjenja s kmetijskimi zemljišči, kmetijami in gozdovi v lasti Republike Slovenije oziroma občin, so od 1. januarja 1993 dalje prihodek sklada oziroma občin. Sklad oziroma občina prizna stroške gospodarjenja s kmetijskimi zemljišči, kmetijami in gozdovi od 1. januarja 1993 do dejanskega prenosa kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov na sklad oziroma na občino.

16. člen

Upravljalci prenesejo kmetijska zemljišča, kmetije in gozdove iz prejšnjega člena na sklad oziroma občino in predložijo skladu oziroma občini bilanco po stanju 31. decembra 1992 skupaj z urejeno dokumentacijo za ta kmetijska zemljišča, kmetije in gozdove najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona. Stroški prenosa bremenijo sklad oziroma občino.

Če upravljalci ne prenesejo kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov na sklad oziroma občino v roku, poskrbi za izvedbo prenosa sklad oziroma občina.

Za prenos kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov po tem členu se smiselno uporablja navodilo o izvedbi prenosa kmetijskih zemljišč od družbenih pravnih oseb, ki niso kmetijske organizacije, v kmetijski zemljiški sklad (Uradni list SRS, št. 15/79).

Za opravila v zvezi s prenosom kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov po tem členu se ne plačujejo takse in ne davek od prometa z nepremičninami.

Vpisi v zemljiško knjigo v zvezi s prenosom kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov po tem členu veljajo za nujne.

Pri izvajanju programa geodetskih del imajo prednost izmere v zvezi s prenosom kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov po tem členu.

Navodilo o tem, kaj se šteje za dokumentacijo po prvem odstavku tega člena, izda minister, pristojen za kmetijstvo in gozdarstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance, v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona.

16.a člen

Nezazidana stavbna zemljišča, ki so bila s prostorskimi sestavinami občinskega družbenega plana za obdobje od leta 1986 do leta 1990 in s prostorskimi sestavinami občinskega dolgoročnega družbenega plana za obdobje od leta 1986 do leta 2000 namenjena za graditev objektov in so bila do 10. marca 1993 družbena lastnina, in zemljišča, ki jih je občina s sprejemom sprememb in dopolnitev navedenih prostorskih sestavin občinskih planov, usklajenih z obveznimi republiški izhodišči, do 20. julija 2004, namenila za graditev objektov in so bila do 10. marca 1993 družbena lastnina, se na neodplačen način prenesejo v last občine, na območju katere ležijo.

Na občino se na neodplačen način prenesejo tudi tista zemljišča, ki jih je sklad pridobil na podlagi zakona, ki ureja dedovanje, kot zapuščino brez dedičev, in so bila s prostorskimi sestavinami občinskega družbenega plana na dan 20. julija 2004 opredeljena kot nezazidana stavbna zemljišča.

Zemljišča, ki so bila z aktom občine opredeljena kot prvo vodovarstveno območje do 12. avgusta 2008, oziroma so opredeljena kot območje vodnega zajetja v uredbah, ki opredeljujejo vodovarstvena območja, se na neodplačan način prenesejo v last občine, skupaj s pripadajočimi infrastrukturnimi objekti in napravami na teh zemljiščih.

Zemljišča iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena se prenesejo v last občine skupaj z vsemi bremenmi. Stroške potrebnih parcelacij nosi občina.

Če zemljišča iz prvega odstavka tega člena postanejo kmetijska zemljišča ali gozdovi na podlagi občinskega prostorskega načrta, je občina dolžna ta zemljišča prenesti v last Republike Slovenije in v gospodarjenje skladu v roku šestih mesecev po uveljavitvi občinskega prostorskega načrta.

16.b člen

Na kmetijskih zemljiščih in gozdovih, s katerimi gospodari sklad, razen na območjih naravnih vrednot in zavarovanih območjih, ki jih je ustanovila država, in zaradi spremembe namenske rabe izgubijo status kmetijskega zemljišča ali gozda, se lahko neodplačno prenese lastninsko pravico na občino, na območju katere nepremičnina leži, pod pogojem, da je izkazan javni interes, in sicer izključno za potrebe gradnje javnih objektov športa, zdravstva, šolstva, socialnega varstva, znanosti, kulture, javne uprave, prometne, energetske, komunalne in vodne infrastrukture ter objektov, ki služijo varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in je takšen namen nedvoumno določen z občinskim podrobnim prostorskim načrtom ali občinskim prostorskim načrtom.

Pogodba o neodplačnem prenosu lastninske pravice iz prejšnjega odstavka mora vsebovati prepoved odsvojitve prenesenega premoženja, za obdobje, ki ne sme biti krajše od 30 let.

Prepoved odsvojitve iz prejšnjega odstavka se vpiše v zemljiško knjigo na predlog in stroške občine.

Pogodba, ki ne vsebuje prepovedi odsvojitve iz drugega odstavka tega člena, je nična.

16.c člen

Kmetijska zemljišča in gozdove, ki se nahajajo v zavarovanih območjih, ki so določena po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, in zaradi spremembe namenske rabe izgubijo status kmetijskega zemljišča ali gozda, se na podlagi sklepa vlade prenese v upravljanje upravljavcem teh zavarovanih območij, v kolikor ti upravljavci ta zemljišča potrebujejo za izvedbo investicij na teh zemljiščih v skladu z njihovim potrjenim letnim programom dela in finančnim načrtom.

Kmetijska zemljišča in gozdove, ki se ne nahajajo v zavarovanih območjih in ki zaradi spremembe namenske rabe izgubijo status kmetijskega zemljišča ali gozda, ter jih za opravljanje svojih nalog potrebujejo osebe javnega prava, katerih ustanoviteljica je Republika Slovenija, se na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije prenese v upravljanje ministrstvu, pristojnemu za upravo, oziroma specializirani osebi javnega prava.

Določanje upravljavcev v skladu s prejšnjim odstavkom poteka preko internega trga nepremičnega premoženja države.

Kmetijska zemljišča in gozdovi, s katerimi gospodari sklad in zaradi spremembe namenske rabe izgubijo status kmetijskega zemljišča ali gozda, pa jih sklad ne prenese na osebe iz 16.a člena, 16.b člena ali tega člena, lahko sklad odsvoji v skladu z razvojno strategijo sklada in programom prodaje, ki ga sprejme organ upravljanja sklada.

16.d člen

V kolikor je z občinskim prostorskim aktom izkazan javni interes iz 16.b člena tega zakona je mogoče na nepremičninah, ki so last Republike Slovenije in v gospodarjenju sklada, neodplačno ustanoviti stavbno pravico ali ustanoviti stvarno služnost v korist občine, na območju katere nepremičnina leži, ali v korist izvajalca gospodarske javne službe v 100 odstotni neposredni ali posredni lasti države ali občine, ki se ne ukvarjajo s tržno dejavnostjo.

Ne glede na določbo drugega odstavka 263. člena Stvarnopravnega zakonika (Uradni list RS, št. 87/02) lastnik nepremičnine v primeru neodplačne ustanovitve stavbne pravice iz prejšnjega odstavka imetniku stavbne pravice po njenem prenehanju ni dolžan izplačati nadomestila, kar mora biti opredeljeno v pogodbi o neodplačni ustanovitvi stavbne pravice, sicer je ta nična.

Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena je ustanovitev služnosti na nepremičninah, ki so v lasti Republike Slovenije in s katerimi gospodari sklad, v korist občin neodplačna, če se služnost ustanavlja za namen gradnje ali vzdrževanja lokalne gospodarske javne infrastrukture.

16.e člen

Če so kmetijska zemljišča ali gozdovi, ki so v gospodarjenju sklada, v državnem prostorskem načrtu določeni kot območja, namenjena omilitvenim ukrepom po predpisih o ohranjanju narave, je sklad dolžan tistim osebam javnega prava ali izvajalcem obveznih ali izbirnih gospodarskih javnih služb oziroma investitorjem – izvajalcem državnega prostorskega načrta, ki ta zemljišča potrebujejo za izvedbo načrtovanih prostorskih ureditev, zagotoviti vzpostavitev takšnih območij in po vzpostavitvi njihovo upravljanje, kar se uredi s pogodbo med skladom in osebo javnega prava ali izvajalcem obveznih ali izbirnih gospodarskih javnih služb ali investitorjem – izvajalcem državnega prostorskega načrta.

V postopku sprejemanja državnega prostorskega načrta, v delu, s katerim se načrtujejo ukrepi iz prejšnjega odstavka, je pripravljalec strokovnih podlag državnega

prostorskega načrta dolžan po določitvi strokovnega predloga lokacij, na katerih se lahko izvajajo omilitveni ukrepi, pridobiti mnenje sklada glede možnosti pridobitve ustreznih zemljišč, za vzpostavitev omilitvenih ukrepov in po njihovi vzpostavitvi za upravljanje teh zemljišč na lokacijah zemljišč iz strokovnega predloga. V primeru, da predlagane lokacije niso ustrezne, je sklad dolžan posredovati predloge drugih lokacij, ki bodo ustrezne za izvedbo teh ukrepov.

Zakupniki ali koncesionarji morajo na zemljiščih iz prvega odstavka tega člena upoštevati predpisane ukrepe pri rabi zemljišč oziroma pri izvajanju koncesije.

17. člen

Prenos kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov iz prvega in drugega odstavka 14. člena tega zakona ne vpliva na pravice upravljalcev, da nadaljujejo z uporabo in upravljanjem kmetijskih zemljišč in gozdov, če jih obdelujejo oziroma izkoriščajo sami kot dober gospodar, do izdaje pravnomočne odločbe o denacionalizaciji oziroma do podelitve koncesije ali sklenitve zakupne pogodbe v skladu z zakonom. Po pravnomočnosti odločbe o denacionalizaciji imajo upravljalci kmetijskih zemljišč in gozdov, zajetih v tej odločbi, pravice in obveznosti po zakonu o denacionalizaciji.

Upravljalci iz prejšnjega odstavka oziroma dejanski uporabniki in zakupniki sklenejo s skladom oziroma občino do 30. 6. 1996:

- zakupno pogodbo za kmetijska zemljišča v skladu s predpisi o kmetijskih zemljiščih oziroma drugo ustrezno pogodbo v skladu z zakonom;
- koncesijsko pogodbo s smiselno uporabo zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93) za gozdove oziroma drugo ustrezno pogodbo v skladu z zakonom;
- ustrezno pogodbo za druge nepremičnine v skladu z zakonom.

Pri izbiri izvajalcev za vzdrževanje gozdnih cest v kompleksih gozdov v lasti Republike Slovenije lahko v skladu z razpisnimi pogoji dosedanji upravljavci gozdov na javnem razpisu pod enakimi pogoji uveljavljajo prednostno pravico.

Pogodba iz drugega odstavka tega člena se za kmetijska zemljišča, na katerih so trajni nasadi, sklene za čas, ki ustreza amortizacijski dobi trajnega nasada, za druga kmetijska zemljišča pa za čas, določen v predpisih o kmetijskih zemljiščih. Za gozdove se pogodba iz drugega odstavka tega člena sklene najmanj za dela, ki jih je v sedanjih državnih gozdovih opravljal dosedanji upravljavec do uveljavitve zakona o gozdovih, in sicer najmanj za dobo 20 let.

Za sklenitev pogodbe iz drugega odstavka tega člena mora dosedanji upravljavec najpozneje 15 dni pred iztekom roka iz drugega odstavka tega člena predložiti skladu oziroma občini dokazila:

- o odplačno pridobljenih zemljiščih, plačanih iz lastnih sredstev, sicer izgubi pravico do pobota te kupnine z zakupnino oziroma odškodnino za koncesijo;
- o neamortiziranih lastnih vlaganjih v kmetijska zemljišča oziroma trajne nasade zaradi določitve trajanja zakupne pogodbe.

Če pogodba iz drugega odstavka tega člena ni sklenjena v roku, se šteje, da je pogodbeno razmerje nastalo po samem zakonu, o nerešenih vprašanjih pa na predlog sklada ali dejanskega uporabnika oziroma zakupnika odloči sodišče v nepravdnem postopku.

Po izteku pogodb iz drugega odstavka tega člena oziroma, če se dosedanji upravljavci odpovedo pravici do sklenitve pogodbe oziroma se sklenjena pogodba razdre, se v skladu z zakonom, ki ureja zakupna, koncesijska oziroma druga ustrezna razmerja,

pogodba za novo obdobje sklene na podlagi javnega razpisa. Koncesionarja oziroma zakupnika izbere sklad oziroma občina. Po izteku pogodb lahko v skladu z zakonom oziroma koncesijskim aktom dotedanji zakupniki, koncesionarji ali drugi uporabniki pod enakimi pogoji uveljavijo prednostno pravico pri vzpostavitvi novih pogodbenih razmerij oziroma podeljevanju koncesij.

Ob plačilu zakupnine ali odškodnine za podeljeno koncesijo se pri upravljalcih iz prvega odstavka tega člena upošteva kupnina za odplačno pridobljena zemljišča tako, da se do poravnave te kupnine, kupnina in zakupnina ali odškodnina pobotata.

Sklad določi višino zakupnine oziroma odškodnine za koncesijo, amortizacijsko dobo vlaganj v zemljišča in trajne nasade po tretjem odstavku tega člena ter pogoje in merila za vračunavanje kupnine v zakupnino oziroma odškodnino iz prejšnjega odstavka v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

17.a člen

Zakupnina ali druga ustrezna obveznost se ne plačuje od kmetijskih zemljišč in gozdov, ki jih uporabljajo državni organi za opravljanje svoje temeljne dejavnosti ter tudi ne za kmetijska zemljišča in gozdove, ki jih za izvajanje izobraževalnega procesa uporabljajo šole s področja kmetijstva in gozdarstva, pod pogojem, da nosijo vse druge stroške v zvezi s temi zemljišči in gozdovi.

17.b člen

Sklad izvaja promet s kmetijskimi zemljišči in gozdovi, s katerimi gospodarji, v skladu s predpisi, ki urejajo promet s kmetijskimi zemljišči, gozdovi in drugimi nepremičninami in svojimi akti, h katerim mora pridobiti soglasje Vlade Republike Slovenije. Za promet s temi nepremičninami ne veljajo prepovedi oziroma omejitve, določene v zakonu o začasni prepovedi privatizacije pravnih oseb in premoženja v lasti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 20/94 in 37/95).

18. člen

Prenos kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov iz prvega in drugega odstavka 14. člena tega zakona ne vpliva na najemna, zakupna in druga njim podobna razmerja, ki so bila do uveljavitve tega zakona oziroma predpisov iz drugega odstavka 14. člena tega zakona ustanovljena z odplačnimi pravnimi posli, če pravni posel ali zakon ne določa drugače.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko najemna, zakupna in tem podobna razmerja, katerih trajanje je določeno oziroma dogovorjeno za dobo več kot 10 let, trajajo največ še 10 let po uveljavitvi tega zakona, pri trajnih nasadih pa do izteka dobe, za katero je sklenjena zakupna pogodba oziroma do izteka rodnosti nasada, razen če se sklad oziroma občina in najemnik oziroma zakupnik ne sporazumeta drugače.

Razmerja iz prejšnjega odstavka zaradi prenosa ni mogoče odpovedati pred potekom pogodbenega roka, dokler ima najemnik oziroma zakupnik, ki je fizična oseba, kmetijska zemljišča, kmetijo oziroma gozd v najemu oziroma zakupu kot glavni vir preživljanja sebe in svoje družine.

19. člen

Ne glede na določbe 17. in 18. člena tega zakona se za kmetijska zemljišča, kmetije in gozdove, ki se vrnejo prejšnjim lastnikom, uporabljajo določbe predpisov o denacionalizaciji.

20. člen

Sklad je zavezanec za vračilo kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov prejšnjim lastnikom v skladu s predpisi o denacionalizaciji.

Sklad ne sme odtujiti kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov iz prejšnjega odstavka in tudi ne kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov agrarnih ter njim podobnih skupnosti. Z njimi mora gospodariti tako, da je možna njihova vrnitev prejšnjim lastnikom v skladu s predpisi.

Agrarne in njim podobne skupnosti imajo prednost pri dodelitvi koncesije ali sklenitvi najemne pogodbe za uporabo teh zemljišč, razen v primerih iz 17. in 18. člena tega zakona.

Finančna sredstva sklada so tudi priznanice. Priznanice se lahko izdajo le v primerih iz tretjega odstavka 27. člena zakona o denacionalizaciji (Uradni list RS, št. 27/92-I), ko denacionalizacijski upravičenec ne zahteva vrnitve kmetijskih zemljišč v naravi, temveč zahteva odškodnino. Če denacionalizacijski upravičenec zamenja priznanico za obveznico Slovenskega odškodninskega sklada, se sredstva za obveznosti iz obveznice Slovenskemu odškodninskemu skladu zagotovijo iz sredstev sklada.

Kadar denacionalizacijskim upravičencem ni mogoče vrniti kmetijskih zemljišč v naravi, lahko Sklad za plačilo kupnine sprejme tudi obveznico Slovenskega odškodninskega sklada.

Sklad v Slovenski odškodninski sklad izplača finančna sredstva iz četrtega odstavka tega člena na podlagi pravnomočnih denacionalizacijskih odločb oziroma utemeljene zahteve Slovenskega odškodninskega sklada.

Poleg sredstev iz četrtega odstavka tega člena sklad vplačuje v Slovenski odškodninski sklad v skladu s posebnim zakonom 10 odstotkov priliva sredstev iz naslova kupnin in zakupnin za kmetijska zemljišča in gozdove, in 10 odstotkov od prihodkov sklada od gospodarjenja z državnimi gozdovi v lasti Republike Slovenije.

Obveznost Sklada iz prejšnjega odstavka preneha, ko so pokrite vse obveznosti do upravičencev iz naslova denacionaliziranih zemljišč.

21. člen

Pri izvrševanju denacionalizacijskih odločb sklad sodeluje s Slovenskim odškodninskim skladom, z organi, ki vodijo denacionalizacijske postopke, z denacionalizacijskimi upravičenci in z uporabniki, zakupniki oziroma koncesionarji na kmetijskih zemljiščih, kmetijah in gozdovih v lasti Republike Slovenije.

22. člen

Po izvršitvi denacionalizacijskih odločb se v skladu z zakonom določijo kmetijska zemljišča in gozdovi, ki preidejo v last lokalnih skupnosti.

Zakon o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. [10/93](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»23. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije – ZSKZ-A (Uradni list RS, št. [1/96](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»4. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije – ZSKZ-B (Uradni list RS, št. [8/10](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

12. člen

Naloge iz 57. člena Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 13/98 – odl. US, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40 in 110/07), ki jih je do dneva uveljavitve tega zakona opravljala Zavod za gozdove Slovenije, z dnem uveljavitve tega zakona začne izvajati sklad, pri čemer na sklad preide potrebno število delavcev Zavoda za gozdove Slovenije. Prevzem delavcev, sredstev, arhiva in nalog uredita sklad in Zavod za gozdove Slovenije s smiselno uporabo 73. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 42/02, 79/06 – ZZZPB-F, 103/07 in 45/08 – ZArbit).

13. člen

Vsi razporejeni in nerazporejeni presežki prihodkov nad odhodki sklada, ki jih do uveljavitve tega zakona sklad, v skladu s petim odstavkom 10. člena zakona ni vplačal v proračun Republike Slovenije, se razporedijo za namene iz novega petega in šestega odstavka 10. člena.

Določba novega 10.a člena zakona se začne uporabljati 1. januarja 2010, pri čemer se prvo izplačilo po šestem odstavku novega 10.a člena zakona izvrši v letu 2011.

14. člen

Ne glede na določbo drugega odstavka 199. člena Zakona o zemljiški knjigi (Uradni list RS, št. 58/03, 37/08 – ZST-1, 45/08 in 28/09) ima sklad v obdobju 24 mesecev od uveljavitve tega zakona pravico do vpogleda in izpisa podatkov, ki so shranjeni v informatizirani glavni knjigi, o tem, ali je določena pravna oseba lastnik oziroma imetnik drugih pravic na katerikoli nepremičnini, če je imela ta oseba oziroma njen pravni prednik na dan 11. marca 1993 pravico uporabe na vsaj eni nepremičnini v družbeni lastni.

V roku, določenem v prejšnjem odstavku, mora Sklad vložiti pri pristojnem zemljiškoknjižnem sodišču popolno zahtevo za dostop do podatkov iz prejšnjega odstavka.

Pravni prednik v smislu tega zakona je vsaka pravna oseba, katere univerzalni pravni naslednik v skladu z zakonom je pravna oseba, za katero se pridobijo podatki po prejšnjem odstavku tega člena, ob upoštevanju celotnega zaporedja univerzalnih pravnih naslednikov.

O dostopu do podatkov iz tega člena odloči zemljiškoknjižni sodnik na podlagi obrazložene pisne zahteve sklada. Zahtevi morajo biti priložene listine ali drugi dokazi o obstoju okoliščin, zaradi katerih je dostop do podatkov dopusten.

15. člen

Vlada Republike Slovenije sprejme uredbo iz 10.a člena tega zakona najkasneje v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

16. člen

Statut sklada je treba uskladiti s tem zakonom najpozneje v 90 dneh po uveljavitvi tega zakona.

17. člen

Dosedanji direktor sklada in svet sklada nadaljujeta z delom do izteka mandata, pri čemer se šteje, da svetu sklada preneha mandat, ko poteče mandat večini članov sveta sklada, ki jih je imenoval Državni zbor Republike Slovenije.

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha mandat članov nadzornega odbora sklada.

18. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati tretji in četrti odstavek 55. člena Zakona o javnih skladih (Uradni list RS, št. 77/08) in peti odstavek 148. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo in 61/06 – ZDru-1).

19. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o ukrepih za uravnoteženje javnih financ občin – ZUUJFO (Uradni list RS, št. [14/15](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»IV. KONČNA DOLOČBA

31. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.